Vykurovacie obdobie – usmernenie hasičov

Vykurovacie obdobie každoročne prináša bezprostredné nebezpečenstvo a možné riziko vzniku požiaru, ktoré môže spôsobiť ohrozenie zdravia, životov, majetku a okolia.

Zvyšuje sa počet požiarov spôsobený tepelnými spotrebičmi, dymovodmi alebo komínovými telesami (porucha vykurovacích spotrebičov, dymovodov a komínov, vyhorenie sadzí v komíne, poškodenie dymovodu, škára v komíne, a pod.). Rozhodujúcim činiteľom pre bezpečnosť vykurovacích zariadení a komínov je človek a jeho vzťah k vytvoreniu podmienok bezpečnej prevádzky.

Zodpovednejším prístupom občanov k prevádzkovaniu vykurovacích telies ku kontrole a čisteniu komínov možno predísť väčšine *(až 90 %)* požiarov. Príčinou je neopatrnosť a nevedomosť občanov o svojich povinnostiach v súvislosti s požiadavkami na protipožiarnu bezpečnosť pri inštalácii a prevádzkovaní palivových a elektrotepelných spotrebičov, pri výstavbe a používaní komína a dymovodu a o lehotách ich čistenia a kontrol.

Je na občanoch, aby dôslednejším prístupom prejavili záujem predchádzať vzniku požiarov, pri činnostiach spojené s vykurovaním. Súčasne trendy vykurovania svedčia o návrate k vykurovaniu drevnou hmotou, používanie krbov, kozubov aj v rodinných domoch, s čím súvisí aj zvýšené riziko vzniku požiaru pri ich nesprávnom prevádzkovaní.

Cieľom preventívno-výchovného materiálu je výchovne pôsobiť na občanov a zároveň donútiť ich zamyslieť sa nad dôsledkami podceňovania nebezpečenstva spojeného s vykurovacím obdobím, ktoré často vedie až k strate „strechy nad hlavou“. Po vzniku požiaru je neskoro premýšľať nad tým, že svojou nedbanlivosťou, prípadne nevedomosťou zapríčinil požiar nielen na svojom majetku, ale ohrozil aj okolie a ich životy.

Základné bezpečnostné zásady inštalácie a používania palivových a elektrotepelných spotrebičov: • Spotrebič inštalujte a prevádzkujte spôsobom určeným výrobcom v návode a dokumentácii k spotrebiču a za podmienok ustanovených vyhláškou MV SR č. 401/2007 Z. z.

• Spotrebič inštalujte na podlahu z nehorľavého materiálu, alebo použite izolačnú podložku z nehorľavého materiálu hrúbky najmenej 1 mm.

• Pozornosť venujte prevádzke a údržbe spotrebičov - riaďte sa pokynmi výrobcu v návode.

• Spotrebič neinštalujte bez odbornej pomoci, nepodrobujte ho žiadnym „domácim vylepšeniam" a úpravám - zvyšuje sa tým riziko vzniku požiaru, výbuchu či iného nešťastia.

• Spotrebič vyžaduje občasnú obsluhu a dozor; súčasťou prevádzkovania je aj vykonávanie údržby určenej výrobcom v návode na používanie.

• Zabezpečte bezpečný prístup ku komínu, k dymovodu a k ich čistiacim otvorom.

• Spotrebič nepoužívajte pri činnostiach so zvýšeným nebezpečenstvom vzniku požiaru (napr. pri lepení podlahových krytín, PVC, pri práci s náterovými hmotami a pod.).

• Dodržiavajte zásadu bezpečnej vzdialenosti umiestňovania horľavých látok (drevo, textílie a pod.) od vykurovacieho spotrebiča. Odkladajte horľavé látky len do bezpečnej vzdialenosti:

Ak pokyny na použitie neobsahujú bližšie údaje, považujeme za **bezpečnú vzdialenosť** pri **spotrebičoch**:

na tuhé palivá - 80 cm, kvapalné palivá - 40 cm, **plynné palivá - 20 cm,** pri **elektrotepelných - 20 cm** - (uvedené vzdialenosti platia pre všetky smery od spotrebiča).

• Pred spotrebič na **tuhé palivo**, pred ktorým nie je podlaha z nehorľavého materiálu inštalujte **ochrannú podložku** z nehorľavého materiálu hrúbky najmenej 1 mm. Táto podložka znemožní vznietenie žeravým uhlíkom vypadnutým zo sporákov, kachľových a murovaných pecí a zabráni zapáliť okolité predmety. Ochranná podložka musí u spotrebičov na tuhé palivá (pri sporáku a kozube s uzavretým ohniskom) presahovať pôdorys spotrebiča najmenej o 60 cm pred prikladacím a popolníkovým otvorom a 30 cm na bočných stranách. Pri kozube s otvoreným ohniskom sú zásady prísnejšie, izolačná podložka je min. 80 cm pred kozubom a 40 cm po bočných stranách.

• Pre kúrenie nepoužívajte čo do spotrebiča nepatrí - napr. biologický či iný odpad (umelohmotné fľaše, plasty, slama a pod.), ktorý má ekologické dôsledky, zvyšuje riziko poškodenia kotla, kachlí, dymovodu, komína, čím rastie nebezpečenstvo vzniku požiaru.

• Pri zakladaní ohňa nepoužívajte vysoko horľavé látky (benzín, nafta, lieh), hrozí vznietenie horľavých pár a vážne zranenie.

• Zvýšte pozornosť pri odstránení žeravého popola - nechajte ho úplne vychladnúť a uložte do nehorľavých nádob (napr. kovových). Tieto nádoby musia byť uzatvárateľné a umiestnené v bezpečnej vzdialenosti od horľavých látok a stavebných konštrukcií z horľavých hmôt.

Používanie vykurovacích telies na báze pevného paliva - krby, krbové pece, kachle, sporáky a pod. sa v súčasnosti zvyšuje. Vzhľadom k tomu je potrebné, aby si občania uvedomili ich riziká a aj povinnosti, ktoré im vyplývajú v rámci platných právnych predpisov.

Fyzická osoba je povinná pri inštalácii resp. výmene zdroja vykurovania (kotla) inštalovať a prevádzkovať len také vykurovacie telesá, ktorých vlastnosti je možné dokladovať potvrdením o zhode výrobku, prípadne certifikátom v súlade s platnou legislatívou. Inštalovanie a sprevádzkovanie vykurovacieho telesa prenechať osobe s požadovanou odbornou spôsobilosťou v súlade s pokynmi výrobcu. Pred začatím používania nového vykurovacieho telesa je užívateľ povinný zabezpečiť vykonanie preskúšania komína odborne spôsobilou osobou.

V prípade vzniku požiaru zachovajte rozvahu, chráňte život a zdravie, až potom majetok a ihneď **požiar ohláste** na tiesňovú linku hasičskému a záchrannému zboru **150** alebo 112 .

Občan je povinný vykonávať kontrolu a čistenie komína počas celého užívania v rámci vykurovacieho obdobia, ale aj mimo neho - pokiaľ je vykurovacie teleso v prevádzke nasledovne:

a) ak sú na komínové teleso pripojené **spotrebiče** s celkovým tepelným výkonom **do 50 kW:**

1. raz za 4 mesiace, ak sú do komína pripojené spotrebiče na tuhé a kvapalné palivá,
2. raz za 6 mesiacov, ak sú do komína pripojené spotrebiče na plynné palivá - komín bez vložky
3. raz za 12 mesiacov, ak sú do komína pripojené spotrebiče na plynné palivo - komín s vložkou

b) ak sú na komínové teleso pripojené **spotrebiče** s celkovým tepelným výkonom **nad 50 kW:**

1. raz za 2 mesiace, ak sú do komína pripojené spotrebiče na tuhé a kvapalné palivá,
2. raz za 6 mesiacov, ak sú do komína pripojené spotrebiče na plynné palivá .

Sadze a kondenzát v zbernej časti komínového prieduchu sa musia vyberať pri každom čistení komína.

Pred každým uvedením spotrebiča do prevádzky je potrebné vždy prekontrolovať jeho stav a vykonať kontrolu a čistenie.

Počas vykurovacieho obdobia a užívania vykurovacieho telesa a komínového telesa je užívateľ povinný:

- udržiavať komín v dobrom technickom stave a zabezpečovať jeho pravidelnú kontrolu a čistenie,
- skladovať a ukladať horľavé materiály v dostatočnej vzdialenosti od vykurovacích telies a iných horúcich povrchov spojených s vykurovacím telesom; popol vysypávať len do nehorľavých nádob,
- nepoužívať na rozkurovanie horľavé kvapaliny (benzín, acetón a pod.)
- udržiavať čistotu a poriadok v okolí vykurovacieho telesa a komínového telesa (hlavne neskladovať horľavý materiál v blízkosti komínového telesa aj na povalových priestoroch).

Vážení občania, veríme, že aj svojim pričinením a zodpovedným a dôsledným prístupom prispejete k bezpečnosti vášho domova, aj vašich blízkych a okolia.

Spracovala: mjr. Mgr. Soňa Péčová - odborný inšpektor požiarnej ochrany OR HaZZ v Partizánskom